

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 09 грудня 2015 року № 1124»

I. Визначення проблеми

З 27 лютого 2020 року набрали чинності норми Закону України від 16 січня 2020 року № 465-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженностей у податковому законодавстві» (далі – Закон № 465-IX).

Пунктом 9 розділу І Закону № 465-IX внесено зміни до статті 25 Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464-VI), що спрямовано на вирішення ряду проблем, зокрема:

забезпечення формування та реалізації державної фінансової політики;

запровадження єдиного формату і структури подання скарг (заяв) в паперовій та/або електронній формі є одним із заходів модернізації системи адміністрування податків, що забезпечить створення значних переваг як для органів ДПС, так і для платників податків єдиного внеску;

зменшення витрат коштів та часу платників податків єдиного внеску на подання скарг (заяв) в електронному вигляді;

позитивний вплив на сфери інтересів держави та платників єдиного внеску.

Зокрема, викладено в новій редакції абзац сьомий частини 4 статті 25 Закону № 2464-VI, де зазначено, що:

податковий орган, який розглядає скаргу платника єдиного внеску, зобов'язаний прийняти вмотивоване рішення та надіслати його протягом 20 календарних днів із дня отримання скарги на адресу платника єдиного внеску поштою з повідомленням про врученння або надати йому під розпис;

керівник (його заступник або уповноважена особа) податкового органу може прийняти рішення про продовження строку розгляду скарги понад установлений строк, але не більше як 60 календарних днів, та письмово повідомити про це платника єдиного внеску до закінчення 20-дennого строку;

якщо вмотивоване рішення за скаргою платнику єдиного внеску не надсилають протягом 20-дennого строку або впродовж строку, продовженого за рішенням керівника (його заступника чи уповноваженої особи) податкового органу, таку скаргу вважають повністю задоволеною на користь платника єдиного внеску з дня, наступного за останнім днем закінчення строків.

Отже, строк розгляду скарги скорочено з 30 до 20 календарних днів, передбачено можливість продовження строку розгляду скарги до 60 днів та визначено, з якої дати скаргу вважають задоволеною на користь платника єдиного соціального внеску у зв'язку із закінченням строку її розгляду.

Правові та організаційні засади забезпечення збору та обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, умови та порядок його нарахування і сплати та повноваження органу, що здійснює його збір та ведення обліку, визначено Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та на рішення про нарахування пені та накладення штрафу».

У зв'язку із цим існує потреба у необхідності викладення Порядку розгляду контролюючими органами скарг на вимоги про сплату недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та на рішення про нарахування пені та накладення штрафу, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2015 № 1124 (далі – проект наказу)(далі – Порядок № 1124) у новій редакції.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	–

Врегулювання зазначеного питання не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно законами та нормативно-правовими актами;

чинних регуляторних актів, оскільки вони відсутні.

ІІ. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є забезпечення дотримання податковими органами та платниками єдиного внеску вимог статті 25 Закону № 2464-VI.

Реалізація проекту наказу забезпечить:

запровадження єдиного формату і структури подання скарг (заяв) в електронній формі (є одним із заходів модернізації системи адміністрування податків, що забезпечить створення значних переваг як для органів ДПС, так і для платників податків єдиного внеску);

зменшення витрат коштів та часу платників податків єдиного внеску на подання скарг (заяв) в електронному вигляді;

позитивний вплив на сфери інтересів держави та платників єдиного внеску;

зменшення строку розгляду скарг з 30 до 20 календарних днів, передбачено можливість продовження строку розгляду скарги до 60 днів та визначено, з якої дати скаргу вважають задоволеною на користь платника єдиного соціального внеску у зв'язку із закінченням строку її розгляду.

ІІІ. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Альтернативи розроблено за підсумком робочих нарад і зустрічей, на яких обговорювались проблемні питання процедури оскарження платниками єдиного внеску на вимоги про сплату недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, рішення про нарахування пені та накладення штрафу.

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Залишенння існуючої на даний момент ситуації без змін. Залишити чинним Порядок № 1124 є неприйнятним способом, оскільки залишаються статті, які не відповідають нормам, визначеним Законом № 2464-VI.
Альтернатива 2	Прийняття регуляторного акта. Прийняття розробленого проекту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку розгляду податковим органом скарг на вимоги про сплату недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та на рішення про нарахування пені та накладення штрафу» забезпечить приведення у відповідність до встановлених Законом № 2464-VI норм.

2. Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Не дасть зможи забезпечити застосування вимог чинного законодавства щодо процедури оскарження платниками єдиного внеску вимог про сплату недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та на рішення про нарахування пені та накладення штрафу у виконанні функцій ДПС. Крім того, не буде забезпечено реалізації функцій ДПС, визначеній у Законі № 465-IX та Законі № 2464-VI.

Альтернатива 2	<p>Прийняття проекту акта забезпечить: подання скарг платниками єдиного внеску у паперовій та/або електронній формі; регулювання надсилення вимоги про сплату недоїмки з єдиного внеску визначено статтею 42 Податкового кодексу України; строк розгляду скарги скорочено з 30 до 20 календарних днів, передбачено можливість продовження строку розгляду скарги до 60 днів та визначено, з якої дати скаргу вважають задоволеною на користь платника єдиного соціального внеску у зв'язку із закінченням строку її розгляду; порядок надсилення податковим органом у встановленому законом порядку до підрозділу державної виконавчої служби узгодженою вимоги про сплату недоїмки в електронній формі.</p>	Відсутні.
----------------	--	-----------

3. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян.

Органами ДПС забезпечується ведення оперативного обліку податків, зборів, платежів та єдиного внеску в **21,6 млн** інтегрованих картках платників (далі – ІКП), з єдиного внеску **3,7 млн** ІКП, у т.ч. по юридичних особах – **636 тис.** ІКП, по фізичних особах – **3,1 млн** ІКП.

На кінець 2020 року територіальними органами ДПС обслуговується понад **500 тис.** рахунків, з них для зарахування платежів до бюджетів – **498 тис.** та для зарахування сум єдиного внеску до фондів пенсійного та соціального страхування – **6 тис.** рахунків.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>Прийняття проекту акта забезпечить: подання скарг платниками єдиного внеску у паперовій та/або електронній формі; регулювання надсилення вимоги про сплату недоїмки з єдиного внеску визначено статтею 42 Податкового кодексу України; строк розгляду скарги скорочено з 30 до 20 календарних днів, передбачено можливість продовження строку розгляду скарги до 60 днів та визначено, з якої дати скаргу вважають задоволеною на користь платника єдиного соціального внеску у зв'язку із закінченням</p>	Додаткові витрати відсутні

	строку її розгляду; уdosконалено порядок надсилання податковим органом у встановленому законом порядку до підрозділу державної виконавчої служби узгодженої вимоги про сплату недоїмки в електронній формі.	
Альтернатива 2	Відсутні	Відсутні

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:
Забезпечення врегулювання спорів з податковими органами під час адміністративного оскарження за спрощеною процедурою на відміну від судового порядку.

2.3. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показники	Великі	Середні	Малі	Мікро- (тис. осіб)	Разом (тис. осіб)
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання*	0	0	0	1469,2	1469,2
Питома вага групи у загальній кількості	0	0	0	100%	100%

* показники щодо кількості суб'єктів господарювання (фізичних осіб – підприємців – платників єдиного податку), що підпадають під дію регулювання, наведені згідно з базами даних ДПС за даними поданих декларацій протягом 2020 року (станом на 01.09.2020). До зазначеної кількості платників єдиного податку включено фізичних осіб – підприємців платників єдиного податку четвертої групи (60 осіб).

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не відповідає вимогам чинного законодавства щодо процедури оскарження платниками єдиного внеску вимог про сплату недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та на рішення про нарахування пені та накладення

		штрафу у виконанні функцій ДПС. Крім того, не буде забезпечено реалізації функцій ДПС, визначеній у Законі № 465-ІХ та Законі № 2464-VI.
Альтернатива 2	Прийняття проекту акта забезпечить: подання скарг платниками єдиного внеску у паперовій та/або електронній формі; регулювання надсилання вимоги про сплату недоїмки з єдиного внеску (визначено статтею 42 Податкового кодексу України); строк розгляду скарги скорочено з 30 до 20 календарних днів, передбачено можливість продовження строку розгляду скарги до 60 днів та визначено, з якої дати скаргу вважають задоволеною на користь платника єдиного соціального внеску у зв'язку із закінченням строку її розгляду; удосконалено порядок надсилання податковим органом у встановленому законом порядку до підрозділу державної виконавчої служби узгодженої вимоги про сплату недоїмки в електронній формі	Відсутні.

**ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання, які виникають внаслідок дії
регуляторного акта**

Порядковий номер	Витрати	Чинна норма	Прийняття проекту наказу
1	Час, який платник податків єдиного внеску витрачає на подання скарги (заяви) (min), (1,75год* 29,20 грн.) (0,25*29.20=7,3 грн)	51,1 грн	7,3 грн

2	Середня кількість часу, який необхідно для отримання документа, (5 днів*8 год=40 год*29,20 грн.) (0,08 год.*29,20 грн.=2,43 грн)	1 168 грн	2,43 грн
3	Матеріальні витрати на рік*** (3 стор. – 5 грн)	15 грн	0
4	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2), гривень	1 234,1 грн	9,73 грн
5	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширене регулювання, одиниць	1 945 113 осіб	1 945 113 осіб
6	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 4 х рядок 5), гривень	2 400 463 953,3 грн	18 925 949,49 грн

* Розмір погодинної мінімальної заробітної плати на 2020 рік затверджено Законом України від 14 листопада 2019 року № 294-IX «Про Державний бюджет України на 2020 рік».

** Середня вартість паперу формату А4 становить в середньому 100 грн за 500 аркушів (5 грн за 1 арк); середня кількість сторінок заяви – 1 аркуш.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці “Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта”)	2 400 463 953 грн
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці “Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта”)	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання зменшаться на 99,2 відсотка та становитимуть 18 925 949,49 грн. Прийняття нормативно-правового акта не передбачає додаткових витрат, проте суттєво вплине на скорочення витрат часу. Так, економія часу на подання та отримання документа у вартісному еквіваленті, з розрахунку мінімальної погодинної оплати праці становитиме:

	41,42 годин (41,75 - 0,33), або 1 209,46 грн (41,42*29,2)
--	---

З метою внесення змін до Порядку № 1124 згідно з вимогами Закону України № 465-IX та Закону України № 2464-VI, які забезпечать приведення процедури оскарження платниками єдиного внеску вимог про сплату недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та рішення про нарахування пені та накладення штрафу під час адміністративного оскарження у відповідність до вимог податкового законодавства України.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибалльною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін є неприйнятним, оскільки не забезпечує досягнення поставленої мети, визначені проблеми продовжуватимуть своє існування, залишить проблему невирішеною, що не дозволить досягнути поставлених цілей державного регулювання
Альтернатива 2	4	Дає змогу: у разі прийняття регуляторного акта будуть досягнуті поставлені цілі державного регулювання з відсутністю додаткових витрат з боку держави

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	Унеможливить досягнення цілей державного регулювання, закладених в основу проекту регуляторного акта. На відміну від альтернативи 2, не дозволяє скоротити витрати часу та коштів платників податків з єдиного внеску на подачу скарг (заяв).	Не дасть зможи виконати встановлені вимоги, чинного законодавства щодо процедури оскарження платниками єдиного внеску вимог про сплату недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та на рішення про нарахування пені та накладення штрафу у виконанні функцій ДПС. Крім того, не буде забезпечено реалізації функції ДПС, визначеній у Законі № 2464-VI.
Альтернатива 2	З метою внесення змін до Порядку № 1124 згідно з вимогами Закону України № 465-ІХ та Закону України № 2464-VI, які забезпечать приведення процедури оскарження платниками єдиного внеску вимог про сплату недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне	Відсутні	Надасть зможу досягнути поставлених цілей державного регулювання. Є найоптимальнішою альтернативою, оскільки надає вигоду для платників податків єдиного внеску та держави без збільшення навантаження на платників та працівників ДПС.

	соціальне страхування та на рішення про нарахування пені та накладення штрафу під час адміністративного оскарження у відповідність до вимог податкового законодавства України.		
--	--	--	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основним механізмом для розв'язання визначених проблемних питань є прийняття проекту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку розгляду податковим органом скарг на вимоги про сплату недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та на рішення про нарахування пені та накладення штрафу» та фактична реалізація його положень у відповідності з вимогами Закону № 2464-VI.

Запропонований проект наказу передбачає викладення в новій редакції абзацу сьомого частини 4 статті 25 Закону № 2464-VI, де зазначено, що:

податковий орган, який розглядає скаргу платника єдиного внеску, зобов'язаний прийняти вмотивоване рішення та надіслати його протягом 20 календарних днів із дня отримання скарги на адресу платника єдиного внеску поштою з повідомленням про вручення або надати йому під розпис;

керівник (його заступник або уповноважена особа) податкового органу може прийняти рішення про продовження строку розгляду скарги понад установленій строк, але не більше як 60 календарних днів, та письмово повідомити про це платника єдиного внеску до закінчення 20-денної строки;

якщо вмотивоване рішення за скаргою платнику єдиного внеску не надсилають протягом 20-денної строки або впродовж строки, продовженого за рішенням керівника (його заступника чи уповноваженої особи) податкового органу, таку скаргу вважають повністю задоволеною на користь платника єдиного внеску з дня, наступного за останнім днем закінчення строків.

Отже, строк розгляду скарги скорочено з 30 до 20 календарних днів, передбачено можливість продовження строки розгляду скарги до 60 днів та визначено, з якої дати скаргу вважають задоволеною на користь платника єдиного соціального внеску у зв'язку із закінченням строки її розгляду.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію.

Рівень поінформованості платників єдиного внеску щодо основних

положень наказу має бути високим, оскільки проект акта оприлюднено для громадського обговорення на офіційному вебпорталі ДПС. Після державної реєстрації регуляторний акт буде оприлюднений в Офіційному віснику України, на офіційному вебпорталі ДПС (www.tax.gov.ua), сторінці Інформаційно-аналітичного центру «ЛІГА» (www.ligazakon.ua).

Для впровадження регуляторного акта Міністерству фінансів України необхідно здійснити процедуру погодження проекту наказу із заинтересованими державними органами та подати на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Прийняття проекту наказу не призведе до неочікуваних результатів і не потребує додаткових витрат з державного бюджету.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дій акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових витрат та ресурсів органів виконавчої влади та платників податків єдиного внеску.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії є необмеженим, оскільки Закон № 2464-VI, на виконання вимог якого розроблено проект наказу, має необмежений термін дії.

Зважаючи на те, що регуляторний акт є актом, розробленим відповідно до норм Податкового кодексу України та Закону № 2464-VI, у разі внесення змін до таких законодавчих актів регуляторний акт має бути приведений у відповідність до таких змін.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Дія акта поширюється на суб'єктів господарювання усіх форм власності громадян, тобто осіб, які є платниками єдиного внеску.

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання – середній. Проект наказу розміщено у мережі Інтернет на офіційному веб порталі Державної податкової служби України для громадського обговорення. Після прийняття регуляторний акт буде оприлюднено у засобах масової інформації.

Результативність акта характеризуватиметься зменшенням кількості спорів з платниками єдиного внеску, у тому числі відповідним зменшенням судових рішень, за якими скасовуються рішення податкових органів після їх перегляду в межах процедури адміністративного оскарження.

Реалізація наказу не потребує додаткових матеріальних та інших витрат платників єдиного внеску.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності акта буде здійснюватися через один рік шляхом проведення аналізу статистичних даних на кінець звітного періоду, який передує даті набрання чинності цим регуляторним актом.

Повторне відстеження результативності акта буде здійснюватися через два роки з дня набрання ним чинності.

Періодичні відстеження результативності регуляторного акта здійснюються раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів повторного відстеження результативності цього акта.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО